

Jean Monnet Chair
Uniwersytetu Jagiellońskiego

EWOLUCJA WPZiB TRAKTAT Z MAASTRICHT

GENEZA-KM-1990/1991

1. Obrady KM: różnic poglądów na temat WPZiB:
 - a. GB, DK, P i GR godziły się na WPZiB opartą na współpracy międzyrządowej
 - b. D, F, B, NI, L i I opowiadały się za nadaniem jej większej autonomii, a w dalszej perspektywie uwspólnotowaniem
2. Rozbieżne były również opinie na temat współpracy w polityce obronnej:
 - a. D, F, B, L i E były zwolennikami ustanowienia w przyszłości wspólnej polityki obronnej (WPO)
 - b. GB, P i NL były sceptyczne, gdyż obawiały się, że mogłoby to doprowadzić do osłabienia roli NATO w Europie

TM – STRUKTURA I CELE WPZiB

1. TM był kompromisem między obu stanowiskami:
 - a. WPZiB miała się opierać na współpracy międzyrządowej, ale jej integralną częścią winna być w przyszłości WPO
 - b. TM nakładał na UE i PC obowiązek określania i realizacji WPZiB
 - c. Celami WPZiB miały być (art. J. 1 ust. 1-2 TUE):
 - ochrona wspólnych wartości, podstawowych interesów i niezawisłości Unii

TM – STRUKTURA I CELE WPZiB

- umacnianie bezpieczeństwa Unii i PC
- zachowanie pokoju i umacnianie bezpieczeństwa międzynarodowego zgodnie z zasadami Karty NZ, AK KBWE z 1975 r. i KP z 1990 r.
- popieranie współpracy międzynarodowej
- rozwijanie i konsolidacja demokracji oraz rządów prawa, w szczególności poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności

TM zawierał klauzulę o lojalnej współpracy i wzajemnej solidarności PC (art. J. 1 ust. 4 TUE)

TM – INSTRUMENTY PRAWNE I MECHANIZM DECYZYJNY

1. Instrumenty prawne (art. J. 1 ust. 3; art. J. 2 ust. 1-3; art. J. 3 ust. 1; art. J. 8 ust. 1-3 TUE):
 - a. Zasady i ogólne wytyczne – RE (jednomyślnie), niewiążące dla PC – nie dotyczyły „spraw mających implikacje wojskowe lub w dziedzinie obrony” (WPO)
 - b. Wspólne stanowiska – RUE (jednomyślnie), wiążące dla PC
 - c. Wspólne działania – RUE (jednomyślnie), wiążące dla PC
 - d. Ustanowienie systematycznej współpracy
2. Mechanizm decyzyjny:
 - a. Wszystkie decyzje co do zasady jednomyślnie
 - b. Wyjątek: wspólne działania - KWG, ale wtedy, gdy RUE sama o tym zadecydowała (art. J. 3 ust. 2 TUE)

TM - WPBiO

1. TM stanowił, że w ramach WPZiB będzie w przyszłości ustanowiona WPO, a z czasem również wspólna obrona (art. J. 4 TUE)
2. Realizacją decyzji, mających skutki dla obronności, winna się zajmować UZE na wniosek UE (art. J. 4 ust. 1-5 TUE)
3. Ograniczenia:
 - a. PC wieczyście neutralne lub prowadzące politykę neutralności
 - b. Zobowiązania PC, wynikające z ich przynależności do NATO